

NALOGA 1109
PSIHOLOŠKE SMERI

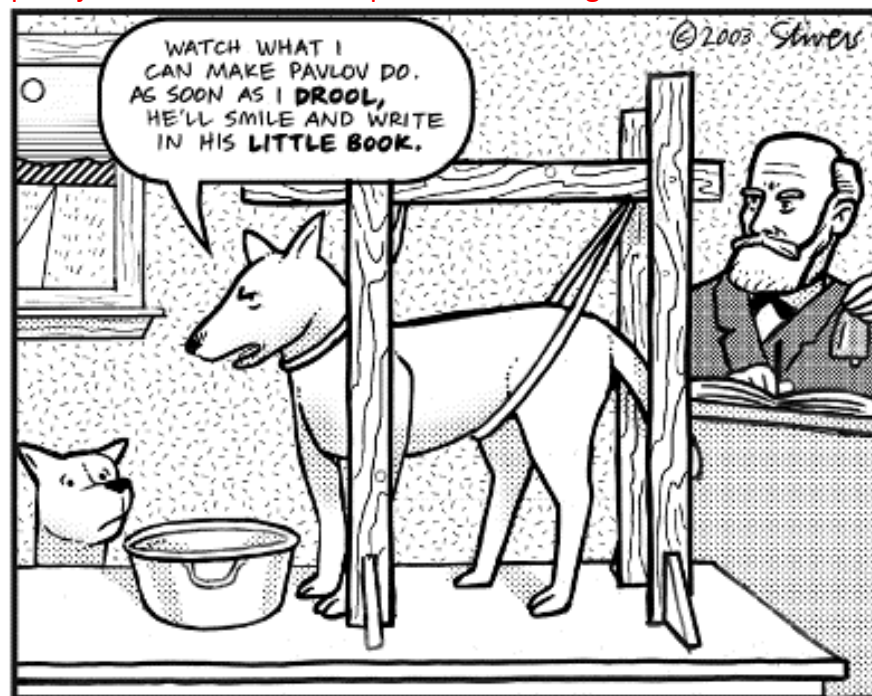

Sigmund Freud (1856 – 1939)

ŠTIRI SMERI – ŠTIRI RAZLIČNI POGLEDI NA ČLOVEKOVO DUŠEVNOST

1. Preberi tekst z naslovom Psihologija: začetek in danes v učbeniku Uvod v psihologijo in tekst z naslovom Razvoj psihologije ter Teorije osebnosti v učbeniku Psihologija. Spoznanja in dileme, nato odgovori na spodnja vprašanja

A. Oglej si spodnjo karikaturu. O kateri psihološki smeri govori?

Slika 1: "Glej me, kako nadzorujem starega: takoj, ko se začnem sliniti, se začne smehljati in piše v svojo majhno črno knjižico!"

(Vir: <http://www.all-about-psychology.com/psychology-jokes.html>)

- B. Poimenuj znane psihologe iz začetka 20. stoletja, ki jih (poleg W. Wundta) uvrščamo med začetnike psihologije kot znanosti.
- C. Naštej psihološke smeri v zaporedju, kot so se v razvoju psihologije pojavljale.
- D. Kateri od psiholoških smeri bi pripisali značilnosti iz levega stolpca v spodnji preglednic?

Opis značilnosti	Smer
Najmlajša psihološka smer.	
Najbolj so proučevali vprašanje, ali je "človek sploh gospodar samega sebe".	
Človek ima svobodno voljo.	
Človek se obnaša v skladu s tem, kako razume neko situacijo.	
Metodološko najbolj znanstveno orientirana smer.	
Uporabljajo izraz vedenjska modifikacija.	
Človek je determiniran z vplivi okolja.	
Človek je v bistvu dober in racionalen.	

2. Psihološka smer je označuje skupino psihologov, ki so v posameznem obdobju v razvoju psihologije imeli nekatere skupne značilnosti.

A. Naved nekaj takih skupnih značilnosti.

3. Kritiki so določeni psihološki smeri očitali, da ne more posploševati spoznanj iz ljudi z duševnimi motnjami na vse ljudi?

A. Katera psihološka smer je bila to?

- a) Humanistični smeri.
- b) Psihoanalitični smeri.
- c) Kognitivni smeri.
- d) Behavioristični smeri.

4. Marko nima posebno pozitivnih izkušenj z dekletji, njegova osvajanja sta zavrnila že dve sošolki in neka sosedka. Prepričan je, da on ni dovolj privlačen za ženske, začel se je izogibati kontaktov z njimi. Med prijatelji sedaj velja za sramežljivega človeka.

A. Katera psihološka smer najbolje pojasnjuje opisano dogajanje v zvezi z osebnostjo in vedenjem?

- a) Kognitivna smer.
- b) Humanistična psihologija.
- c) Psihoanaliza.
- d) Vedenjska psihologija.

5. Pri maturi v Sloveniji že nekaj let zapored dekleta v povprečju dosegajo boljše rezultate kakor fantje. Znan psiholog je te rezultate v časopisu komentiral tako:

»Raziskave kažejo, da so deklice veliko bolj marljive in delavne od dečkov. Najbrž zato, ker starši pri deklicah bolj spodbujajo razvoj teh dveh lastnosti kot pri dečkih.«

A. Kateri psihološki smeri bi glede na tako izjavo pripadal ta psiholog? Utemelji svoj odgovor.

6. Psihoanaliza je imela zelo velik vpliv na psihologijo, saj je bila prva desetletja 20. stoletja prevladujoča psihološka smer v Evropi. V ZDA pa je od leta 1920 naprej začela porajati nova psihološka smer, ki je bila zelo kritična do psihoanalize. Katera

psihološka smer je to bila? Kaj so pripadniki te smeri kritično zavračali pri psihoanalizi?

A. Navedite dve prednosti in dve slabosti za vsako od štirih psiholoških smeri.

7. V spodnjih zapisih preberite misli znanih psihologov. Izberite eno od misli, s katero se najbolj strinjate ali vam je med vsemi najbolj všeč.

- A. Razmislite, zakaj se z njo strinjate?
- B. Kako jo razumete?
- C. Kako bi pojasnili njen pomen drugim sošolcem?
- D. Ali je misel, ki ste jo izbrali, povezana tudi s psihološko smerjo, kateri pripada posamezni avtor?

<p>"Samo tista oseba je izobražena, ki se nauči učiti se in spreminjati sebe." Carl Rogers</p>	<p>"Jaz nisem to, kar se mi je zgodilo, jaz sem to, kar sem izbral, da bom." C. G. Jung</p>	<p>"Dejstvo je, da so ljudje po naravi dobri: če smo do njih prijazni in jim omogočimo občutek varnosti, nam bodo vračali naklonjenost in se počutili varne v svojem čustvovanju in vedenju." Abraham Maslow</p>
<p>"Glavna naloga izobraževanja v šolah je oblikovati take mlade ljudi, ki bodo zmožni ustvarjati nove stvari, ne le enostavno ponavljati to, kar so že naredile prejšnje generacije." Jean Piaget</p>	<p>"Neuspeh ni vedno napaka, je preprosto najboljša, kar smo lahko v določenih okoliščinah naredili. Resnična napaka je, če nehamo poskušati." B.F. Skinner</p>	

(Vir: <http://www.brainyquote.com/quotes/quotes/j/jeanpiaget403394.html#3Ak16l0hDZiO80o0.99>)

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.